

14
540

Λογική

Τ Ο

ΠΕΡΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΤΟΥ ΛΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΙ Η ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΑΥΤΟΥ ΔΙΑΤΑΞΑΣΑ

Ὑπ' ἀριθ. 484 (1912) ἀπόφασις ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ε Π Ι Μ Ε Λ Ε Ι Α Ι

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΛΙΝΑΡΔΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΙΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΙ "ΠΑΤΡΑΙ,,
ΑΡΤΕΜΗ Α. ΚΟΥΔΟΥΜΗΝ
ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

[1912]

Τ Ο
ΠΕΡΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

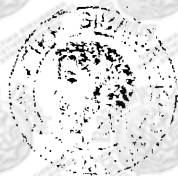
ΤΟΥ ΛΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΙ Η ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΑΥΤΟΥ ΔΙΑΤΑΞΑΣΑ

Υπ' ἀριθ. 484 (1912) ἀπόφασις ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Ε Π Ι Μ Ε Λ Ε Ι Α

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΜΙΝΑΡΔΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΙΣ

— ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΙ "ΠΑΤΡΑΙ,,
ΑΡΤΕΜΗ Α. ΚΟΥΔΟΥΜΗΝ
ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸ περὶ Ἑθνικῆς Ἰδέας Κεφάλαιον τῆς ἀπὸ 24 Μαΐου 1899 διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Ἀχιλ. Γεροκωστοπούλου καὶ τὴν διατάξασαν τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 484 (1912) ἀπόφασιν Ἐφετείου Πατρῶν. Κατὰ τὸν Νόμον καὶ τὸ σκεπτικὸν τῆς κατωτέρω καταχωριζομένης ἀποφάσεως, ἢ μὴ ἐκτέλεσις, ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης, τοῦ ὑπὸ στοιχείου Ζ' κεφαλαίου τῆς διαθήκης, ἐπάγεται ὡς συνέπειαν τὴν ἕνεκεν ἀναξιότητος ἔκπτωσιν τῶν κληρονόμων ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ Ἀχιλ. Γεροκωστοπούλου, περιελευσομένης εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, ἅπερ θὰ εἶχον αὐτὴν εἰμὴ ὑπῆρχεν ἢ ὑπὲρ τῶν ἀναξίων διάταξις. Σκοπὸς τῆς ἐν τῷ παρόντι φυλλαδίῳ δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι, ἄφ' ἑνὸς μὲν τὸ καινοφανὲς τῆς δίκης, πρώτην φοράν, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ἀπασχολησάσης τὰ ἐν Πάτραις πολιτικὰ δικαστήρια καὶ ἄφ' ἑτέρου ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς πιστότερος καθρέπτῃς ἐκείνων, ὅτινες ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς προκειμένης δίκης, δι' ἀνευθύνων δημοσιογραφικῶν συνεντεύξεων, ὧν δὲν ἐτόλμησαν νὰ νιοθετήσουν ἐπὶ δικαστηρίου τὸ περιεχόμενον, ἐνόμισαν ὅτι ἠδύνατο νὰ προεξοφλήσωσι τὴν ἀπόφασιν τῆς Δικαιοσύνης ἢ νὰ παρακωλύσωσι τοὺς ἐκ τοῦ Νόμου καὶ τῆς διαθήκης δικαιουμένους ν' ἀναλάβωσι τὴν πρωτοβουλίαν τῆς, ἔστω καὶ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐκτελέσεως ἐπιτακτικῶν διατάξεων διαθέτου, οὕτινος οὐ μόνον ἡ περιουσία, ἀλλὰ καὶ ἡ μνήμη ἐπ' ἀρκετὸν δυστυχῶς ἐχρησιμοποιήθη πρὸς πολιτικὴν ἐκμετάλλευσιν ὑπὸ τῶν κληρονόμων του. Ὡς βλέπει ὁ ἀναγώστης ἐκ τῆς κατωτέρω δημοσιευομένης ἀποφάσεως, καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἱστορικοῦ αὐτῆς, καὶ πολλὰ ἄλλα, ἐκτὸς τῆς Ἑθνικῆς Ἰδέας, κεφάλαια

τῆς διαθήκης θὰ ἔμενον ἀνεκτέλεστα, μηδ' αὐτοῦ τοῦ τάφου τοῦ διαθέτου ἐξαιρουμένον, εἰμὴ ἐξηνάγκαζε πρὸς τοῦτο τοὺς κληρονόμους, ἢ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἢ προκειμένη ἀπόφασις Ἐφετῶν, ἀγωγή ἡμῶν, διότι πᾶν ὅ, τι ἐτελέσθη ἄχρι τοῦδε, ἐξετελέσθη μετὰ παρέλευσιν 10ετίας καὶ κατόπιν τῆς πρὸς τοῦτο τὸ τέλος ἐγερθείσης ἀγωγῆς ἡμῶν.

Α') ΤΟ ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ Ζ' ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

«..Ζ') Ἐξ μῆνας ἀπὸ τοῦ θανάτου μου νὰ προκηρυχθῇ διαγωνισμὸς πρὸς κατασκευὴν καλλιτεχνικῆς παραστάσεως ἐκ μαρμάρου, συμβολιζούσης τὴν Ἐθνικὴν Ἰδέαν καὶ οἰονεὶ ὑπομνησκούσης τοῖς ἐλευθέροις Ἕλλησι τὸ καθήκον των πρὸς τοὺς ἀλυτρώτους ἀδελφούς των, ὅπερ μαρμάρου ἐργον νὰ στηθῇ ἢ ἐνώπιον τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου Πατρῶν ἢ πρὸ τοῦ Δημαρχείου ἢ εἰς οἰανδήποτε ἄλλην θέσιν ὀριστέαν ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πατρῶν δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ : καταρτιζομένης διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τοῦλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Διὰ τὸ ἔργον τοῦτο καθορίζω νὰ δαπανηθῶσι δραχμαὶ τὸ πολὺ δέκα χιλιάδες (10000)(*) Εἰς τὰ τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ἐν γένει εἰς τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου τούτου παρακαλῶ νὰ ἐποπτεύσῃ ἐπιτροπὴ, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν Πρύτανιν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐταιρίας τοῦ « Ἑλληνισμοῦ » καὶ τὸν τοῦ « Φιλολογι-

(*) Ἡδη τὸ καταβλητέον ποσὸν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς 20,000, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ νομίμου τόκου. του, προκειμένου περὶ κληροδοτήματος κοινωφελούς αἰτίας.

κοῦ Συλλόγου Παρνασσού», ἢ ἀπὸ ἕτερα πρόσωπα παρ' αὐτῶν καθοριζόμενα.

Μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης παρακαλῶ νὰ συνεννοῶνται οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης μου καὶ οἱ κληρονόμοι μου, οὓς ρητῶς ὑποχρεῶ εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀπαιτουμένης ὡς εἴρηται χρηματικῆς δαπάνης. Τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ μαρμαρίνου τούτου ἔργου θὰ γίνωσι τὴν 25 Μαρτίου τοῦ ἔτους ἐκείνου, ὁπότε θὰ ἔχη περατωθῆ ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ. Κατὰ τε τὰ ἀποκαλυπτήρια καὶ εἰσιῶς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς Ἐορτῆς (25 Μαρτίου) θὰ ἀπαγγέλλονται δύο τὸ πολὺ ἔμμετροι καὶ δύο πεζοὶ λόγοι, οἱ πάντες ὁπωσδήποτε βραχεῖς, πρὸς ἀνοζωπύρωσιν τοῦ Ἐθνικοῦ φρονήματος, ὅπερ δυστυχῶς ἐξ ἀπαισιῶν συνθηκῶν ὁσημέραι μαραίνεται, ἵνα μὴ εἶπω σβέννυται, ἐνταφιαζόμενον βαθέως τοῦ Ἑλληνικοῦ ιδεώδους. Εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἠθελεν ἀπαγγεῖλει τὸν ἐπιτυχέστερον λόγον, κατὰ κρίσιν εἰδικῆς πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, προσδιοριζομένης ὑπὸ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πατρῶν ἢ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ν' ἀπονέμηται πρὸς εὐγενῆ ἄμιλλαν δαπάνη τῶν κληρονόμων μου, στέφανος ἐκ δάφνης μετὰ χρυσῶν ποικιλμάτων καὶ πολυτελῶν μεταξίνων ταινιῶν, ἐφ' ὧν ν' ἀναγράφονται βραχύτατοι ἀναμνηστικαὶ λέξεις. Ἡ ἀξία τοῦ στεφάνου νὰ μὴ ᾔνε κατώτερα τῶν δραχμῶν 200».

Β') Η ΔΙΑΤΑΞΑΣ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ Α'
Ἄρθ. 484.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Πάτραις Ἐφετῶν. Συγκείμενον ἐκ τῶν δικαστῶν τοῦ Α'. τμήματος Ἀναστασίου Ι. Σουλ-

τῆν Προέδρου, Νικολάου Οικονόμου Εἰσηγητοῦ, Ἰωαν. Βελιμέζη, Μελ. Φικιώρη καὶ Ἄντων. Ρωμάνου Ἐφετιῶν.

Συνεδριάσαν δημοσίως ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ καταστη-
ματός του, τὴν 11ην Σεπτεμβρίου 1912 παρουσία τοῦτε
Εἰσαγγελεύοντος δικηγόρου Γ. Παναγοπούλου, κωλυμέ-
νου τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τῶν ἀμέσως αὐτοῦ ἀναπληρω-
τῶν καὶ τοῦ Γραμματέως Εὐαγ. Παπαχρηστοπούλου ἵνα
δικάσῃ τὴν ἐξῆς ὑπόθεσιν μεταξὺ:

Τῆς ἐκκαλοῦσης Καλλιόπης Γεροκωστοπούλου συζύγου
Ἰωαν. Δινάρδου κατοίκου Πατρῶν, παραστάσης διὰ τοῦ
νομίμου πληρεξουσίου τῆς Γεωργ. Ι. Δινάρδου δικηγό-
ρου καὶ τῶν ἐφεισιβλήτων Κωνσταντίνου καὶ Σωτηρίου
Δ. Γεροκωστοπούλων κατοίκων ὁμοίως, παραστάντων διὰ
τοῦ νομίμου πληρεξουσίου των Χ. Φακῆ δικηγόρου.

Ἡ ἐκκαλοῦσα ἀπῆλθνε κατὰ τῶν ἐφεισιβλήτων τὴν
ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1909 ἀγωγὴν τῆς, δι' ἧς ἐκτίθησιν
δι: τῇ 15 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1900 ἀπεβίωσεν ἐν Πά-
τραις ὁ ἀδελφός τῆς Ἀχιλλεὺς Γεροκωστοπούλος, ὅστις
διὰ τῆς ἀπὸ 24 Μαΐου 1899 ἰδιοχείρου διαθήκης του ἐγ-
κατέστησε κληρονόμους αὐτοῦ τοὺς ἐναγομένους, τυχά-
νοντας ἀνεπιούς του ἐξ ἑξαδέλφου, καί, εἰς οὗς, καταλιπὼν
ἅπασαν τὴν ἐκ 350 χιλιάδων δραχμῶν περιουσίαν του
ἐπέβαλε διατάξεις τινάς, ὧν συνιστᾷ τὴν πλήρη καὶ ταχεῖ-
αν ἐκτέλεσιν, ἦτοι, μεταξὺ ἄλλων διέταξε καὶ τὰ ἐξῆς: 1)
Νὰ τελεῖται κατ' ἔτος ἐν τῇ Ἁγίᾳ Ἀλεξιοτίσῃ Ἀρχιε-
ρατικὸν Μνημόσυνον(*) 2) Ν' ἀνοιχθῇ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ
τοῦ θανάτου τοῦ τάφος καὶ νὰ κατασκευασθῇ σιτηρομένη

(*) Ἐπὶ τῇ ἀμφισβητήσει τῶν κληρονόμων, ἰσχυρισαμένων
ὅτι ἐκπληροῦν ἀνελλιπῶς τὴν διάταξιν ταύτην, τὸ Ἐφετεῖον
ἐπέβαλεν αὐτοῖς ἐπακτὸν ὄρον, ὃν οἱ κληρονόμοι ἔδωκαν
τροποποιημένον, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 15 Μαΐου 1912 ὡς
ἐξῆς: «Ὅμνύομεν εἰδότες κάλλιστα τὰς εἰς τὴν ψευδορκίαν
ἐπιβαλλομένας ποινάς, ὅτι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀποβιώσαντος;

ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ μαρμαρίνη προτομὴ μὲ κεχαραγμέναις ἐπ' αὐτῆς τὰς λέξεις « Ἀχιλλεύς Γεροκωστούπουλος » (**)

β) Νὰ προκηρυχθῇ ἕξ μῆνας ἀπὸ τοῦ θανάτου το. διαγωνισμός πρὸς κατασκευὴν καλλιτεχνικῆς παραστάσεως ἐκ μαρμάρου συμβολίζουσῃς τὴν Ἑθνικὴν Ἰδέαν ἀξίας δραχμῶν τοῦλάχιστον 10,000 καὶ ὅπερ μαρμάρινον ἔργον

διαθέτου Ἀχιλλέως Γεροκωστοπούλου ἐτελέσαμεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Ἁγίας Ἀλεξιοτίσσης καὶ τῷ Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὀλίγα Ἀρχιερατικὰ Μνημόσυνα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ διαθέτου· δὲν ἐξετελέσαμεν ὅμως τακτικῶς ἐτήσια τοιαῦτα, τὸ μὲν διότι ἐπὶ τινὰ ἔτη ἐχῆρευσεν ἡ ἐνταῦθα ἐπισκοπικὴ Ἔδρα, τὸ δὲ διότι μετὰ τὴν πλήρωσιν αὐτῆς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διετέλεσεν ἐπὶ πολὺ μέλος τῆς Συνόδου καὶ συνεπῶς διέμενεν ἐν Ἀθῆναις· ἐτελέσαμεν ὅμως τεσσαρακονταλείτουργά τινα, χωρὶς νὰ δριζῆ ἢ διαθῆκῃ· κατὰ δὲ τὸ 1911 ἐτελέσθη καὶ Ἀρχιερατικὸν Μνημόσυνον ἐν Ἁγίᾳ Ἀλεξιοτίσσει, κατὰ τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ διαθέτου. Οὕτως εἶη ἡμῖν ὁ Θεὸς βοηθὸς καὶ τὸ Ἴερον Αὐτοῦ Εὐαγγέλιον». Μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ὄρκου τούτου, τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προκειμένης ἀποφάσεως (σκέψις 4η), ἔκρινεν ὅτι τηρεῖται παρὰ τῶν κληρονόμων ἡ διάταξις αὐτῆς τῆς διαθήκης, ἥτοι, ὅτι ἐτελεῖτο καὶ τελεῖται καθ' ἕκαστον ἔτος Ἀρχιερατικὸν Μνημόσυνον, καίτοι ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ : « res judicata pro veritate habetur sed non est ipsa veritas ». Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἢ περαιτέρω φροντίς περὶ τῆς τηρήσεως τῆς διατάξεως ταύτης ἐπαφίεται εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Πατρῶν, ὄντα ἄλλως ἀρμοδιώτερον καὶ ἐκ τοῦ Νόμου (Περβλ. καὶ Κρασοῦ Κληρ. Δίκαιον ἐκδοσις Δ'). Διότι εἶναι πλέον ἀναμφισβήτητον ὅτι ἂν ἐτελέσθη μετὰ 10ετίαν ἐν, καὶ μόνον ἐν, Ἀρχιερατικὸν Μνημόσυνον, τοῦτο ἐτελέσθη κατόπιν τῆς δίκης ταύτης.

(**) Σχετικῶς μὲ τὸ κεφάλαιον τῆς διαθήκης περὶ τάφου τοῦ διαθέτου τὸ « Σέλας Πατρῶν » τῆς 14 Μαΐου 1910 ἐδημοσίευσεν τὴν ἀκόλουθον ἔκκλησιν : « Συμπολιταί ! Δέκα καὶ πλέον ἔτη παρηλθόν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου πολιτευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν Ἀχιλλέως Γεροκωστοπούλου καὶ δυστυχῶς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μέχρι σήμερον οἱ περιουσιακοὶ καὶ κομματικοὶ αὐτοῦ κληρονόμοι οὐδόλως ἐμερίμνησαν, καὶ τοὶ ὑπόχρεοι ὑπὸ

νά στηθῆ ἢ ἐνώπιον τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου Πατρῶν ἢ πρὸ τοῦ Δημοκριτείου ἢ εἰς οἵανδήποτε ἄλλην θέσιν ὁρι-
 στέαν ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Πατρῶν 4) Κατὰ
 τ' ἀποκαλυπτῆρια τοῦ ἄνω ἔργου καὶ ἐτησίως καθ' ἑκάστην
 25 Μαρτίου ν' ἀπαγγέλλονται πρὸ τοῦ ἀνωτέρω Ἀγάλ-
 ματος λόγοι καὶ εἰς τὸν ἀπαγγελοῦντα τὸν ἐπιτυχέστερον
 λόγον νὰ χορηγῆται βραβεῖον δραχμῶν 200. 5) Νὰ κα-
 ταβληθῶσιν εἰς τὸν Γ. Παπαβραμόπουλον ἐντὸς ἔτους
 ἀπὸ τοῦ θανάτου του ἀτόκως καὶ ἐν παρελεύσει τῆς προ-
 θεσμίας ἐνόκως πρὸς 8 0)0 ἐτησίως δραχ. 3000, ὅπως
 διὰ τοῦ ποσοῦ τούτου καταρτισθῆ Συλλογὴ περιλαμβάνου-
 σα τοὺς σπουδαιότερους ἐκλογικούς, πανηγυρικούς, κοι-
 νοβουλευτικούς καὶ δικανικούς λόγους του. 6) Νὰ
 δοθῶσιν εἰς τὴν κοινότητα τοῦ χωρίου «Πάτερ» τῆς Ἡ-
 πείρου ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ θανάτου του ἀτόκως καὶ ἐν
 παρελεύσει τῆς προθεσμίας ἐνόκως πρὸς 8 0)0 ἐτησί-
 ως, ὅπως ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου κατασκευασθῆ σχολεῖον ἢ
 ἄλλο τι κοινωφελές ἴδρυμα. 7) Νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὴν Ἐ-

τῆ, διαθήκης, περὶ τοποθετήσεως τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐντὸς μνη-
 μείου, ἀλλ' ἀπεναντίας, περιφρονοῦντες ταῦτα, τὰ ἔσχιον πρὸ
 ἐτῶν ἐντὸς μιᾶς κασέλας τοῦ πετρελαίου καὶ τὰ ἐπέταξαν εἰς
 μίαν ἄκρον τῆς «Μπαράκας», (τοῦ γνωστοῦ εἰς πάντας πολι-
 τικοῦ σαλονίου τοῦ ἀειμνήστου), χωρὶς ποτὲ νὰ γίνῃ μνημόσυ-
 νον οὐδ' ἄλλη ἐκκλησιαστικὴ εὐχὴ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυ-
 χῆς του. Ἡ τοιαύτη ἐγκληματικὴ ἀκηδεῖα πρὸς τὴν μνήμην τοῦ
 ἀειμνήστου ἐκ μέρους τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, οἵτινες οὐ μόνον
 ἐκαρπώθησαν χρηματικὰς ὠφελείας ἀλλὰ καὶ χάριν τῆς μνήμης
 αὐτοῦ ἀνήλθον ἀναξίως εἰς τ' ἀνώτερα πολιτικὰ ἀξιώματα, ἐπι-
 βάλλουν ἐπὶ τέλους εἰς τοὺς παλαιούς φίλους, θαυμαστάς καὶ
 λάτρας τοῦ ἀειμνήστου Ἀχιλλέως, ὅπως εἰς ἐνδειξὴν σεβασμοῦ
 πρὸς τὴν μνήμην καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ, σπεύσωσι καὶ καταβάλ-
 λωσι ὅποιον ἕκαστος δύναται χρηματικὸν ποσὸν πρὸς ἀνέγε-
 ρσιν μνημείου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον σήμερον ἐκλεχθήσεται
 Ἐπιτροπὴ, ἥτις θ' ἀναλάβῃ τὴν συλλογὴν τῶν ἐράνων καὶ τὴν
 μέριμναν τῆς ἀνεγέρσεως».

+ δρ. 5000

θνικὴν ἢ Ἴονικὴν τράπεζαν ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ θανάτου του ἀτόκως καὶ ἐν ὑπερημερίᾳ ἐντόκως πρὸς 8 0)0 ἐτησίως ἀνὰ δραχμαὶ 10,000 ὑπὲρ ἐκάστης τῶν τριῶν θυγατέρων της. 8) Νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν Ἀλέξιον Στριφτόμπουλαν, πάντα τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ του εὐρισκόμενα ἀρχαῖα ὄπλα. Ὅτι οἱ ἀντίδικοι, καταλαβόντες καὶ νεμόμενοι ἅπασαν τὴν περιουσίαν του, οὐδεμίαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐξέτελεσαν, κωφεύσαντες εἰς τὰς ἐπανειλημμένας προσκλήσεις τῆς εναγούσης, καὶ τὸ προξενοῦν τὴν ἀλγεινότεραν ἐντύπωσιν εἶνε καὶ τὸ ὅτι οὐδὲ τάφου τὸν διαθέτην ἤξιωσαν, μὴ ὑπάρχοντος τοιοῦτου ἐν τοῖς Νεκροταφείοις τῆς πόλεως. Ὅτι κατὰ νόμον οἱ κληρονόμοι οἱ μὴ ἐκτελοῦντες εἶσω ἐνιαυτοῦ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου τὰς ἐπιβεβλημένας αὐτοῖς ὑποχρεώσεις, ἐκπίπτουσι λόγῳ ἀναξιοτήτος τῆς κληρονομίας, περιερχόμενης εἰς τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ἀπερ' θὰ εἶχον τὴν κληρονομίαν, εἰμὴ ὑπῆρχεν ἢ ὑπὲρ τῶν ἀναξίων διατάξεις, τοιοῦτον δὲ πρόσωπον τυγχάνει ἢ ἐνάγουσα ὡς ἀδελφὴ τοῦ ἀνευ ἀνιόντων καὶ κατιόντων ἀποβιώσαντος Ἀχιλ. Γεροκωστοπούλου, ἄλλως ἀνεξαρτήτως τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῶν ἀνω διατάξεων, οἱ ἀντίδικοι τυγχάνουσιν ἀμέσως ἐκπτώτοι καὶ δι' ἄλλους λόγους α'.) διότι ἐζήτησαν νὰ φαλκιδεύσουν κληροδοτήματα παρὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ διαθέτου, ὡς πιστοποιεῖ ἢ ὑπ' ἀριθ. 1889 (1909) ἀπόφ. τῶν ἐν Πάτραις Πρωτοδικῶν (*) β'.) διότι ἐξύβρισαν καὶ περιεφρόνησαν

(*) Ἡ ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου βῆσις τῆς ἀγωγῆς, ἀποτελοῦντος κατὰ Νόμον περίπτωσιν ἀμέσου ἐκπτώσεως ἐνεκεν ἀναξιοτήτος ἀπερορίθην ὑπὸ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 443 (1911) ἀποφάσεως Ἐφετείου Πατρῶν, νιοθετήσασης κατὰ τοῦτο τοὺς λόγους τῆς πρωτοδικίου ὑπ' ἀριθ. 848 (1911), ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἀπλῆ ἐκδήλωσις ἐπιθυμίας φαλκιδεύσεως, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ πραγματοποίησις τῆς ἐπιθυμίας ταύτης. Ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ ὁμως νὰ ἔχωμεν διάφορον γνώμην, διότι, ἐφόσον ζητηθέντος

τὴν μνήμην τοῦ διαθέτου (**), καὶ τοὺς ἐγγυτέρους συγγενεὶς αὐτοῦ(***). Ὅτι ἄλλως, δεόν ἐν ἀποτυχίᾳ τῶν ἀνωτέρω οἱ ἐραγόμενοι Γερωκωστόπουλοι νὰ ὑπ' χρεωθῶσιν

ἐνὸς κληροδοτήματος, οἱ κληρονόμοι παραχωροῦν μὲν τοῦτο ἀλλὰ φαλκιδευμένον, συνεπεῖα δὲ ἀγωγῆς καὶ δικαστικῆς ἀποφάσεως ὡς ἐν προκειμένῳ, ἀναγκάζονται νὰ τὸ καταβάλουν ἐν ὁλοκλήρῳ, ὑπάρχουν πλήρη τὰ στοιχεῖα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προκειμένης νομικῆς διατάξεως μὴ δυναμένης, καθ' ἡμᾶς τοῦλάχιστον, νὰ ἐμφανισθῇ ὑπ' ἄλλην μορφήν ἐν τῇ πρακτικῇ. (Ἐπιθι περὶ τούτου καὶ μονογραφίαν Ἰω. Εὐκλείδου καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένην ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν βιβλιογραφίαν καὶ Νομολογίαν καὶ ὅστις(Εὐκλείδης) προχωρῶν καὶ περαιτέρω φρονεῖ ὅτι καὶ ἡ ἀπλῆ ἐκδήλωσις ἐκ μέρους τῶν κληρονόμων τοιαύτης βουλήσεως, ἐπάγεται ἄνευ ἄλλης ἐρεύνης ἀμέσως ἔκπτωσιν ἔνεκεν ἀναξιοτήτος, πολὺ πλεῖον ἐνταῦθα ἔνθα ἐπρόκειτο οὐχὶ περὶ ἀπλῆς ἐπιθυμίας, ἀλλὰ, περὶ ἐνασκηθείσης μὲν, πλὴν διὰ δικαστ. ἀποφάσεως ἀποκρουσθείσης φαλκιδεύσεως). Ἄς ἀναμεινῶμεν ἐν τούτοις καὶ τὴν ἐπὶ τούτου ἀπόφασιν τοῦ Ἀνωτάτου δικαστηρίου, ἐνώπιοντοῦ ὁποίου ἐκκρεμεῖ ἀναίρεσις κατὰ τῆς ἀνω ὑπ' ἀριθ.443 (1911)ἀποφ. Ἐφετείου Πατρῶν, τόσον διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἐν ταῖς κατωτέρω δύο ὑποσημειώσεσι διαλαμβανόμενοις.

(**) Ὡς ἐξύβρισις τῆς μνήμης τοῦ διαθέτου διευτυπώθησαν ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ταῖς προτάσεσι τὰ ἐξῆς γεγονότα. α'.) ἡ καὶ ἀνωτέρω μνησθεῖσα περιφρόνησις τῶν κληρονόμων πρὸς τὰ ὀστᾶ τοῦ διαθέτου καὶ β'.) ἡ παράστασις ψευδῶς τοῦ διαθέτου ὑπὸ τῶν κληρονόμων ἐν τῇ ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1900 δηλώσει των πρὸς τὸν Ἐφορον ὡς ὀφειλέτου, τὸ μὲν, ἀνυπάρχτων λ)σμῶν, τὸ δὲ ὡς ὀφειλέτου αὐτῶν τῶν ἰδίων κληρονόμων του, ἵνα οὕτω καλυπτομένου παντός περισσεύματος ἐκ τῆς κληρονομίας, ἀπαλλαγῶσιν οἱ κληρονόμοι τῆς πληρωμῆς κληρονομικοῦ τέλους Ἄλλα, καὶ τοὺς λόγους τούτους ἀπέρριψεν ἡ μνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 443 (1911) ἀποφ. Ἐφετείου, τὸν μὲν πρῶτον ἀντιπαρελθοῦσα ἐν σιγῇ, τὸν δὲ δευτέρον τὸν ἐπαγόμενον καὶ ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τῶν κληρονόμων (ἄρθρ. 403 Ποιν. Νόμου), ὡς μὴ ὄντα ἐξ ἐκείνων οἵτινες ἐπάγονται, κατὰ τὴν σχετικὴν Νεαράν ἔκπτωσιν.

(***) Πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀγωγῆς προσήχθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 108 τῆς 21 Μαΐου 1910 φύλλον τῆς τότε ἐκ-

εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ λόγους ῥητήσατο, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή της. νὰ κηρυχθῶσιν οἱ ἀντίδικοι ἔκπτωτοι, λόγῳ ἀναξιότητος, τῆς κληρονομίας τοῦ Ἀχιλ. Γεροκωστοπούλου, ν' ἀναγνωρισθῇ κληρονόμος ἡ ἐνάγουσα ἀδελφὴ του, ἄλλως νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἀντίδικοι εἰς ἐκτέλεσιν τῶν μὴ ἐκτελεσθεισῶν ἄχρι τοῦδε διατάξεων, λεπτομερῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀπαριθμουμένων καὶ νὰ καταδικασθῶσιν εἰς τὰ ἔξοδα.

Ἐκκρεμοὺς οὗσης τῆς δίκης ταύτης οἱ ἐναγόμενοι προέβησαν εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἑξῆς διατάξεων: 1) κατεσκευάσαν κατὰ Μάϊον τοῦ 1910 τὸν τάφον τοῦ διαθέτου. 2) Ἐτοποθέτησαν κατὰ Νβριον τοῦ 1911 τὴν προτομὴν αὐτοῦ, τελέσαντες συγχρόνως καὶ Ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον. 3) κατέβαλον τῷ Γ. Παπαβραμπούλῳ δραχμὰς 4500 διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συλλογῆς τῶν λόγων τοῦ διαθέτου, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2519 τῆς 31 Ὀ-

διδομένης ἡμερίδος «αἱ Πάτριαι» ἐνθα οἱ κληρονόμοι ὑπὸ τὸν τύπον δημοσιογραφικῆς συνεντεύξεως, διὰ τὸ ἀνεύθυνον, τὸ μὲν διεκήρυξαν, ὅτι ἡ ἀγωγή ἡμῶν αὕτη οὔτε συζητηθῆσεται ποτὲ οὔτε ἐὰν συνεχητεῖτο θὰ ἐτύγγανεν ὑπόδοχῆς ἐκ μέρους τῶν δικαστηρίων, τὸ δὲ κατεχώρησαν ὑβρεολόγιον κατὰ τῶν ὑποκνητῶν τῆς παρουσίας δίκης καὶ στενῶν συγγενῶν τοῦ διαθέτου. Ἄλλ' ἐπὶ τούτου δὲν ἠσχολήθη τὸ Δικαστήριον, διότι οἱ κληρονόμοι εἴτε ἐκ φόβου ποινικῆς καταδιώξεως, εἴτε δι' ἄλλας συνεπειάς, ἀπὴρνήθησαν τὴν πατρότητα τοῦ δημοσιεύματος τούτου. ("Ὅρα προτάσεις των, ἐφ' ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 443 (1911) 109 καὶ 484 (1912) ἀποφάσεις Ἐφ'ετσίου Πατρῶν) Σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν κατ' αὐτῶν ἐγένετο, ἐκκρεμοῦσα παρὰ τῷ Πρωτοδικεῖῳ Πατρῶν, διότι ἐν τῷ ἀνευθύνῳ ἐκεῖνῳ δημοσιεύματι, ὡς ὀφειλέτας παρέστησαν ἐκείνους, οἵτινες ἐκ μεγάλης ἐπισκείας, ἐπ' ἀρκετῶν, ὡς μὴ ὀφείλεν, ἦτο ἐπὶ 10ετίαν καὶ πλέον, ἐπαφῆκαν αὐτοῖς τὴν ἐκμετάλλευσιν χρημάτων προωρισμένων δι' ἐκπλήρωσιν ἐπιτακτικῶν διατάξεων.

κτωβρίου 1911 συμβολαίου τοῦ Συμβολαιογράφου Πατρῶν Κυρ τοσοπούλου (*) 4) *ὅτι κατόπιν ἀγωγῶν τῶν θυγατέρων Διάρδου, ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ.*

(*) Καὶ ὁρκος ἐλακτὸς ἐδόθη παρὰ τῶν κληρονόμων σχετικῶς μὲ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἧ.οι ἐβεβαίωσαν οἱ κληρονόμοι ἐνόρκως τὰ ἑξῆς : «ὅτι τὴν 31 Ἰβρίου 1911 κατεβάλομεν τῷ Γ. Παπαβραμοπούλῳ α') χάριτην καὶ ἄλλα ἀναγκαιοῦντα πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ἔργου καὶ ὧν ἡ ἀξία ὑπελογίσθη ἑκατέρωθεν εἰς δρ 1927 καὶ β') μετρητὰς δραχ. 2500 ἐπὶ τῷ τέλει νὰ καταβληθῶσιν αὐταὶ ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν Λόγων καὶ γ') δρ. 530 ἄς ὑπεσχέθημεν νὰ καταβάλωμεν ἐπὶ πλεόν, ἂν ἐν τῇ προόδῳ τῆς ἐκτυπώσεως ἤθελεν ἀποδειχθῆ ἀναγκαῖα καὶ ἡ πρόσθετος αὕτη δαπάνη· συνετάχθη δὲ περὶ πάντων τούτων μεταξὺ τοῦ Γ. Παπαβραμοπούλου καὶ ἡμῶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 2519 τῆς 31 Ἰβρίου 1911 συμβόλαιον τοῦ Συμβολαιογράφου Πατρῶν Κυριτοσοπούλου, δι' οὗ ὁ Παπαβραμόπουλος ἐδήλωσεν ὅτι οὐδεμίαν ἀξίωσιν, ἔχει κατ' ἡμῶν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης». Ὡς προκύπτει ὅμως ἐκ τῆς ἀπὸ 31 Ἰβρίου 1911 ἐπιστολῆς τοῦ Κ. Γεροκαστοπούλου πρὸς τὸν Γ. Παπαβραμόπουλον καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 860 (1912) ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Πατρῶν δηλώσεις τοῦ Κ. Γεροκαστοπούλου, ἡ ἀξίωσις τοῦ Γ. Παπαβραμοπούλου κατὰ τῶν κληρονόμων παραμένει ἀκεραία καὶ δὲν εἶναι ἀληθῆς ἢ κατὰ τὴν 15 Μαΐου 1912 ἔνορκος αὐτῶν βεβαίωσις ἐν τῷ Ἐφετείῳ, ὅτι ὁ Παπαβραμόπουλος δὲν ἔχει κατ' αὐτῶν οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, γενομένη προφανῶς ἐπὶ τῷ δολίῳ σκοπῷ τῆς καταστρατηγήσεως τῆς σχετικῆς διατάξεως τῆς διαθήκης, ἧς τὸ σχετικὸν ποσὸν δι' ἄλλους φαίνεται προωρίσθη σκοποῦς μεταξὺ κληρονόμων καὶ κληροδόχου, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ συλλογὴ τῶν Λόγων τοῦ διαθέτου, ἧτις καὶ μόνη θὰ μᾶς διέψευδε ἐμπράκτως, δὲν εἶδεν εἰσέτι τὸ φῶς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, κατὰ μὲν τῶν κληρονόμων, βεβαιωσάντων ἐνόρκως τὸ Ἐφετεῖον, ὅτι οὐδεμίαν κατ' αὐτοῦ ἔχει ἀπαίτησιν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὁ Παπαβραμόπουλος, ἐπελήφθη ἤδη ἡ Ποιν. Δικαιοσύνη, κατὰ δὲ τοῦ τελευταίου, μὴ ἐκδόντος ἄχρι τοῦδε τὴν Συλλογὴν, ἐπεδόθη, ὁμοίᾳ τῇ παρουσίᾳ, ἀγωγή μετὰ συντηρ. κατασχέσεως πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ σχετικοῦ ποσοῦ, ὅπερ δι' ἐπισήμου συμβολαίου ὁμολογεῖ ὅτι τὸ ἔλαβεν ἀνελλιπῶς.

320 (1910), 509 (1911) και 835 (1911) αποφάσεις του Ἐφετείου Πατρῶν, ατεβλήθησαν αὐταῖς τὰν ἡκοντία κληροδοτήματα. 5) Ὅτι, ὡς ἐβεβαίωσαν ἐνόρκως, ἔστειλαν διὰ τοῦ Σ. Μεντζελοπούλου εἰς τὸν Α. Στριφτόμπολαν τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ διαθέτου ὄπλα (*) καὶ 6) Ὅτι ὡς ἐπίσης ἐνόρκως ἐβεβαίωσαν, κατόπιν συμφωνίας ἰδιαίτερας μετὰ τῆς κοινότητος παρέμεινεν εἰς χεῖρας τῶν τὸ κληροδοτήμα τοῦ χωρίου «Πάτερο» ἐπὶ τόκῳ 7 0)0 (**)

(*) Ἐχέτωσαν ὁμοῦ ὑπ' ὄψει οἱ κληρονόμοι Ἀλεξ. Στριφτόμπολα, ὅτι ἐὰν δι' ἡμᾶς ἀποτελῆ δεδικασμένον ἢ προκειμένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, δι' αὐτοὺς ὁμοῦ δὲν ἀποτελεῖ τοιαύτην, ὡς *res inter alios acta*. Ἐφ' ὅσον ἐπομένως ὁ Ἀλεξ. Στριφτόμπολας παρεπονεῖτο μέχρι τοῦ θανάτου του (ὄρα καὶ ἔνορκον κατάθεσιν Λουκᾶ Φλαμῆ) ὅτι δὲν τῷ ἐστάλησαν τὰ κληροδοτηθέντα αὐτῷ ἀντικείμενα, οὐδ' ὑπάρχει ἄλλως ἐπίσημος ἀπόδειξις, βεβαίωσα τοῦτο, δύνανται οἱ κληρονόμοι Ἀλεξ. Στριφτόμπολα καὶ δι' ἰδιαίτερας ἀγωγῆς νὰ ἐνασκήσωσι πᾶν δικαίωμά των, προκειμένου μάλιστα περὶ ὄπλων, ὧν ἡ ἀξία ὑπερβαίνει τὰς δρ. 5,000.

(**) Καθ' ἡμᾶς ἡ συμφωνία αὕτη (γενομένη τὸν Δεκέμβριον 1909, ἥτοι εὐθὺς ἅμα τῇ ἐγέρσει τῆς προκειμένης ἀγωγῆς καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὁποίας ἐπετροπή διὰ τῆς προηγουμένης 443 (1911) ἀποφ. καὶ τὸ ἐμμάστυρον μέσον) δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγκριθῆ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, διότι ὡς καὶ ἐπὶ δικαστηρίου παρετηρήσαμεν α') ἡ ἐπικύρωσις τοιαύτης συμφωνίας εἶναι ἀκυρὸς, ὡς ἀντιστρατευομένη εἰς τὰ συμφέροντα τῆς κοινότητος, τόσον διότι αὕτη, οὕτως, ἐδωρήσατο εἰς τοὺς κληρονόμους τοὺς ἐν τῷ μεταξύ τόκους ἐκ δραχ. 5,000 περίπου, οὗς θ' ἀπελάμβανε ἐκ τοῦ Νόμου καὶ τῆς διαθήκης, ὅσον καὶ διότι ἐμέγιστε τὸ ἵπὸ τοῦ διαθέτου ποσοστὸν τοῦ τόκου, ὅστις διὰ τῆς διαθήκης του διατάσσει, ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ χρήματα τῆς κοινότητος ἤθελον παραμείνῃ εἰς χεῖρας τῶν κληρονόμων του, οὗτοι θὰ πληρώνωσιν τῇ κοινότητι τὸν 8 0)0, ποσοστὸν ἄλλως ὅπερ καὶ ἐκ τοῦ Νόμου δικαιούται νὰ λάβῃ ἡ κοινότης, δεδομένου ὄντος ὅτι τὰ ὑπὲρ κοινωφελῶν καὶ εὐσεβῶν αἰτιῶν κληροδοτήματα, ἀπολαμβάνουν τοῦ νομίμου τόκου ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ διαθέτου· β') διότι μία τοιαύτη συμφωνία ἀντί-

Συζητήσεως γενομένης ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ἐξεδόθησαν αἱ ἐξῆς ἀποφάσεις 1) ἡ 848 (1911) Πρωτοδικείου Πατρῶν διατάξασα ἀποδείξεις καὶ συννεπεία ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης 2) ἡ 443 τοῦ 1911 ἐπικυρώσασα τὴν Πρωτόδικον. Ἐἶτα ἐπανελθούσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον ἐξεδόθη 3) ἡ ὑπ' ἀριθ. 2967 (1911) Πρωτοδικείου Πατρῶν καὶ συννεπεία ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης ἐξεδόθη τελευταῖον ἡ ὑπ' ἀριθ. 109 (1912) ἀπόφασις τῶν ἐν Πάτραις Ἐφετῶν, ἐπιβαλοῦσα τοὺς ἐν αὐτῇ ἐπακτοὺς ὄρκους, οὓς οἱ ἐναγόμενοι ἔδωκαν τροποποιημένους, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 15 Μαΐου 1912 πρακτικοῦ ὁροδοσίας τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

Προτιμηθείσης τῆς ὑποθέσεως διὰ πράξεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου εἰσήχθη καὶ αὐτὴς πρὸς συζήτησιν καθ' ἣν

Προκειμένης σήμερον συζητήσεως

Οἱ πληρεξούσιοι τῶν διαδίκων διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν ἤτήσαντο ὁ μὲν τῆς ἐκκαλοῦσης τὴν παραδοχὴν τῆς ἐφέσεως καὶ ἀγωγῆς, ὁ δὲ τῶν ἐφεσιβλήτων τὴν ἀπόρριψιν αὐτῶν.

Ἀκοῦσαν αὐτῶν καὶ προφορικῶς καὶ τοῦ Εἰσαγγελεύοντος διεληθὼν τὴν Δικόγραφίαν

Σκεφθὲν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις ἐπανέρχεται πρὸς συζήτησιν μετὰ

καίται εἰς τὸ γράμμα τῆς διαθήκης, κατισχυούσης πάσης ἐναντίας θελήσεως, δύναται δὲ ἀσφαλῶς νὰ ἐπισύρῃ κατὰ τῶν διοικητῶν τῆς κοινότητος τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρ. 439 Ποιν. Νόμου. Ἐχέτωσαν ὅμως ὑπ' ὄψει οἱ διοικοῦντες τὰ τῆς κοινότητος ὅ,τι εἴπισμεν ἐν τῇ προηγουμένῃ ὑποσημειώσει, ὅτι δηλαδὴ, ἐὰν ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀποτελῇ δι' ἡμᾶς δεδικασμένον, δι' αὐτοὺς δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν καὶ δύναται καὶ οὕτοι νὰ μετέλθωσι τὰ νόμιμα μέσα πρὸ προστασίας τῶν συμφερόντων τῶν.

τὴν ὑπ' ἀριθ' 109 τοῦ 1912. ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἔπεται ὅτι καὶ τὰ πρὸς τοῦτο ἤδη τῆς ἀποφάσεως τέλη δὲν καταβάλλονται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλοῦσης, ὡς ἐσφαλμένως ἰσχυρίζονται οἱ ἐφεσίβλητοι, μὴ προκειμένης περὶ τῆς πρώτης συζητήσεως ἐπὶ τῆς Ἐφέσεως (Νόμος ΓΟΝΓ. τοῦ 1909).

Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τῆς ἐξέδηκεν ὅτι, οἱ ἐναγόμενοι, Κληρονόμοι τοῦ Ἀχιλλέως Γεροκωστοπούλου, ὑποχρεωθέντες διὰ τῆς ἀπὸ 24 Μαΐου 1899 ἰδιογράφου διαθήκης του, νὰ ἐκτελέσωσι τὰ ἐν αὐτῇ Κληροδοτήματα, καὶ νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους, δὲν ἐξετέλεσαν ἐκεῖνα, περὶ ὧν εἰδικῶς ποιεῖται μνείαν ἐν τῇ ἀγωγῇ τῆς, καὶ τούτου ἐνεκεν ἐξητήσατο νὰ κηρυχθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι ἔκπτωτοι τῆς Κληρονομίας λόγῳ ἀναξιοτήτος, ἐπιβοηθητικῶς δὲ, νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τούτων.

Ἐπειδὴ ἡ πρώτη αἰτήσις τῆς ἀγωγῆς ἀπερρίφθη ὀριστικῶς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι συμφώνως πρὸς τὸ Κεφ. 1.4 τῆς 1ης Νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ ἔκπτωσις λόγῳ ἀναξιοτήτος, ἐφόσον δὲν ὑπεχρεώθησαν πρὸς ἐκτέλεσιν διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ δὲν παρῆλθεν ἔτος ἀπὸ ταύτης, χωρὶς νὰ γείνη ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν. (Παπαρ. Κληρ. §874 καὶ Πολιγ. § 669 καὶ 671 § 7 Κρασ. § 258 5').

Ἐπειδὴ ἐξετασθεῖσης τῆς ἐπιβοηθητικῆς αἰτήσεως τῆς ἀγωγῆς περὶ ὑποχρεώσεις των διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐκτέλεσιν, ἀπεδείχθη διὰ τοῦ δοθέντος ὅρου, ὅστις, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, οὐδόλως τροποποιεῖ ἢ μεταβάλλει τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 109(ε.ε) ἀπόφ. ἐπιβληθέντα, ὅτι πάντες οἱ ὅροι τῆς διαθήκης ἐξετελέσθησαν κατὰ τοὺς ὅρους τῆς διαθήκης, πλὴν τοῦ ἀγάλματος τοῦ παριστῶντος τὴν Ἐθνικὴν Ἰδέαν.—

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τοῦτο, ὁ διαθέτης διὰ τοῦ Ζου ὅρου

τῆς διαδήκης, ὥρισεν ὅτι «ἐξ μῆρας ἀπὸ τοῦ θανάτου του γὰ προκηρυχθῆ διαγωνισμὸς πρὸς κατασκευὴν καλλιτεχνικῆς παραστάσεως συμβολιζούσης τὴν Ἑθνικὴν Ἰδέαν καὶ οἰονεὶ ὑπομνησκούσης τοῖς ἐλευθέροις Ἑλλησι τὸ πρὸς τοὺς ἀλυτρώτους ἀδελφούς των καθήκον τῶν ἐλευθέρων Ἑλλήνων.» προσδιορίσας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τούτων ποσὸν δραχμ. 10,000 καὶ καθορίσας ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἀπὸ τὸν Πρύτανιν τοῦ ἔθνικοῦ Πανεπιστημίου, τὸν Πρόεδρον τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παργασσοῦ» καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς εταιρίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὅπως ἐποπιτεύσωσι τὰ τοῦ διαγωνισμοῦ. καὶ ἐν γένει τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου

Ἐπειδὴ οἱ ἐναγόμενοι ἰσχυρίσθησαν ὅτι τὸν ὄρον τοῦτον δὲν ἐξέτελεσαν μὲν, οὐχὶ ὅμως διότι ἠθέλησαν ν' ἀποφύγουν τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν των, ἀλλὰ διότι ἀποτανθέντες πρὸς τοὺς γλύπτας Μπονάνον καὶ Σῶχον ἔλαβον παρ' αὐτῶν τὴν βεβαίωσιν κατὰ τὴν συγγραφὴν τῶν ὄρων καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς δαπάνης, ὅτι τὸ ἐκ δραχ. 10,000 κληροδότημα δὲν ἐπῆρκει πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, δι' ἣν ἀπαιτοῦνται δραχ. 25,000, καὶ ὅτι συνεπῶς ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου τούτου κατέστη αὐτοῖς ἀνεπίκτος. Τοῦ ἰσχυρισμοῦ δὲ τούτου περὶ τοῦ ἀνεπίκτου τῆς ἐκτελέσεως, οὕτω διατυπωθέντος, διετάχθη ἀπόδειξις εἰς βάρος τῶν ἐναγομένων ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 848 (1911) Πρωτοδικοῦ ἀποφάσεως, ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 443 (1911) ἀποφ. τοῦ Ἐφετείου, μεθ' ἧς, ἀποδείξεις, ἡ ἐναγοῦσα ἐπῆραγεν ὄρκον εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109 (ε.ε) ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου, ὃν ὅμως ἀνεκάλεσε πρὸ τῆς ὑπὸ τούτων ἀποδοχῆς ὑποβάλλουσα κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην εὐχὴν περὶ ἀνακλήσεως τῶν προηγουμένων ἀποφάσεως σχετικῶς μὲ τὸ θέμα τοῦτο.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐναγομένων περὶ τῆς ἀδυ-

νομίας τῆς ἐκτελέσεως τοῦ κληροδοτήματος τούτου, ὡς διευπλώθη κατὰ τὰ ἄνω εἰρημένα, οὐχὶ ὀρθῶς ἐξετιμήθη ὡς ἀδυναμία περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κληροδοσίας, καθόσον ἵνα κριθῆ ὡς τοιαύτη ἔδει συγχρόνως νὰ ἰσχυρισθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι ὅτι συνεμορφώθησαν τελείως πρὸς τὸν σχετικὸν ὅρον τῆς διαθήκης, ἥτοι ὅτι προεκήρυσαν Διαγωνισμὸν καὶ ὅτι ἀπετάνθησαν πρὸς τὴν διὰ τῆς Διαθήκης καθοριζομένην Ἐπιτροπὴν, ὑφ' ἧς τὴν ἐπιμέλειαν ἔθεντο τὴν ἐνέργειαν τοῦ Διαγωνισμοῦ καὶ ἐν γένει τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου, ἐνῶ τοιοῦτον τι δὲν ἰσχυρισθῆσαν, ἀλλὰ μόνον ὅτι ἀπετάνθησαν πρὸς τοὺς Καλλιτέχνας Μπονάνον καὶ Σῶχον, οἵτινες ἐζήτησαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου 25 χιλιάδας δραχμῶν. Ἡ τοιαύτη ὁμως αὐτῶν ἐνέργεια δὲν δύναται νὰ πιστοποιήσῃ καὶ ἀδυναμίαν, διότι πιθανὸν διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν καθορισθέντων ὅρων τῆς Διαθήκης νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν διαγωνισμὸν καὶ ἕτεροι Καλλιτέχται, οἵτινες ν' ἀναλαμβάνωσιν ἀντὶ τοῦ κληροδοτηθέντος ποσοῦ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀγάλματος τούτου. Τοιοῦτον δὲ σκοπὸν προδήλως εἶχε καὶ ὁ διαθέτης, ὅστις διὰ τοῦ ὅρου ὃν ἔθεσεν ἀπέκλεισε τὴν μονομερῆ ἐνέργειαν τῶν Κληρονόμων, φρονῶν βεβαίως ὅτι ἄνευ διαγωνισμοῦ, καὶ ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ τῶν ὀρισθέντων Μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς δὲν εἶνε δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις τοῦ σκοποῦ του. Συνεπῶς οὐχὶ ὀρθῶς αἱ προηγούμεναι ἀποφάσεις ἔταξαν περὶ τῶν ἰσχυρισμῶν τούτων ἀποδείξεις, καὶ ἀνακλητέαι πᾶσαι, ὑποχρεουμένων τῶν Κληρονόμων νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τοὺς ὅρους τῆς Διαθήκης κατὰ τὴν ἐπιβοηθητικὴν τῆς ἐναγομένης ὀρθῆν αἴτησιν, ἀφοῦ οὗτοι ὁμολογοῦσιν ὅτι δὲν ἐτήρησαν κατ' αὐτὴν τοὺς ὅρους τούτους. Ὅθεν κατὰ ταῦτα, καὶ κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς Διαθήκης, οἱ ἐναγόμενοι Κληρονόμοι δεόν νὰ προσφύγωσιν εἰς τὴν δι' αὐτῆς ὀριζομένην ἐπιτροπὴν, ἥτις μόνη ἐτάχθη ἀρμοδίᾳ νὰ διατυπώσῃ τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ,

καὶ ἐν γένῃ νὰ ἐποπτεύσῃ τὰ τῆς ἐκτελέσεως, καὶ μόνον, ἐὰν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτην, δὲν ἐπιτευχθῆ ἢ κατασκευῆ, τότε καὶ μόνον θέλει κριθῆ κατὰ πόσον ἢ ἐκτέλεσις τοῦ ὄρου τούτου εἶναι ἀνέφικτος· εἰ καὶ ἠδύναντό τινες νὰ εἴπωσιν ὅτι, ἐκ τῶν νομίμως διαταχθεισῶν λυσιτελῶν ἀποδείξεων ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῶν ἐναγομένων περὶ τοῦ ἀδυνατοῦ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχετικοῦ ὄρου τῆς διαθήκης, τοῦ ἀφορῶντος τὴν κατασκευὴν Μαρμαρίνου ἀγάλματος, ἀνεγερθησομένου ἐν τῇ κεντρικῇ Πλατείᾳ, καὶ ἀναπαριστῶντος τὴν Ἑθνικὴν Ἰδέαν, ἔνεκεν τοῦ διὰ τοῦ ὄρου τούτου τῆς Διαθήκης προσδιορισθέντος καὶ διατεθέντος ἀνεπαρκεστάτου πρὸ τοῦτο 10 χιλιοδράχμου μόνου ποσοῦ, κριθέντος τοιούτου ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς καὶ ἐξέχοντας κατονομαζομένους Γλύπτας πρὸς οὓς ἀπετάνθησαν οἱ ἐναγόμενοι, ἀπεδείχθη τὸ ἀδύνατον τῆς διὰ τοῦ 10 χιλιοδράχμου τούτου ποσοῦ κατασκευῆς ἀγάλματος ἐθνικῆς ἰδέας, ἀπαιτοῦντος πάντως ποσὸν τοῦλάχιστον 25-30 χιλιάδων δραχμῶν, καὶ ἔδει συνεπῶς ν' ἀπορριφθῆ ἢ ἐξεταξομένη ἀγωγή καὶ αἰτήσεις αὐτῆς τοῦ νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι δικαστικῶς εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὄρου τούτου. οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῆ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐναγομένων οὗτος, ὁμολογῶντων μὲν ὅτι δὲν ἐξετέλεσαν τὸν ὄρον τοῦτον τῆς διαθήκης, ἀλλ' ὅτι ἐπιχειρήσαντες καὶ ἀναθέντες τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀγάλματος τούτου εὐρέθησαν πρὸ ἀνεκτελέστου, ἤτοι ἀδυνατοῦ τοῦ ὄρου τούτου ἔνεκεν τοῦ ὀρισθέντος πρὸς τοῦτο 10 χιλιοδράχμου ποσοῦ, ἢ το ἀρίστου καὶ ἢ διαταχθεῖσα ἀπόδειξις ἀλυσιτελῆς καὶ ἄσκοπος λόγῳ ὅτι οἱ ἐναγόμενοι δὲν ἐξετέλεσαν τὸν ὄρον τοῦτον ὡς ἐκτίθησιν ἐν τῇ διαθήκῃ ὀλοκλήρως, ἢτοι καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς ἐν τῷ ὄρῳ τούτῳ ὑποδείξεις καὶ διατυπώσεις λόγῳ ἀδυναμίας, ἢτοι ὁμολόγησαν ὅτι οἱ λοιποὶ τοῦ ὄρου τῆς διαθήκης περὶ διαγωνισμοῦ (ἀρίστου ὄλως) κατασκευῆς τοῦ ἀγάλματος, καταθέσεως τοῦ ποσοῦ τῇ συνισταμένῃ ἐξ ὀρισμένων προσώπων

πρὸς ἐπίβλεψιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Ἀγάλματος ἐπιτροπή, καθόσον πάντα ταῦτα τὰ μέρη ἢ διατυπώσεις καὶ ὑποδείξεις τοῦ εἰρημένου ὄρου προφανῶς καὶ λογικῶς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν ἔχουσιν καὶ λυσιτελῆς συνεπῶς θὰ ἦτο ἢ ἐν τῷ ἰσχυρισμῷ τῶν ἐναγομένων ἐπίκλησις καὶ συναπόδειξις τούτων, ἐν ᾧ καὶ ἐφόσον ἀπεδεικνύετο πράγματι ὅτι ἦτο δυνατὴ ἢ κατασκευὴ διὰ μόνον τοῦ ὑπὸ τῆς διαθήκης προσδιορισθέντος 10χιλιοδράχμου ποσοῦ, ὅπερ ἐστὶν ἐμφανῶς τὸ κύριον πρώτιστον καὶ οὐσιῶδες μέρος καὶ στοιχεῖον τοῦ εἰρημένου ὄρου τῆς διαθήκης, οὗ ἄνευ (χρήματος) εἰς οὐδὲν ἢ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν διατυπώσεων πρὸς ἐνέργειαν τῆς κατασκευῆς τοῦ Ἀγάλματος καὶ πᾶσα ἔρεινα ἢ ἀπόδειξις θὰ ἦτο ματαία, περὶ τούτων δὲ καὶ ἄλλως, ὁ διαθέτης ἀπλῶς (ἄλλ' ἀορίστως ἀτυχῶς κατὰ χρόνον, τρόπον καὶ λοιποὺς καθ' ἕκαστα προσδιορισμοὺς διέλαβεν) ἠθέλησε μόνον ὅπως ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου ἢ ἐμπρέπουσα καὶ ὑψηλότερα προσοχή, οὐδὲν δὲ οὐσιαστικώτερον πλειότερον ἀπήτησεν ἢ διέταξεν. ἀλλὰ τούναντίον, καίτοι συνησθάνετο ὅτι τὸ ὀριζόμενον παρ' αὐτοῦ διὰ τὸν σκοπὸν τούτου ποσὸν δὲν ἦτο ἀνάλογον, οὔτε τοῦτο ἠὔξησεν οὔτε κἂν ὑπέδειξεν τρόπον τινὰ αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ τούτου (διὰ καταθέσεως τοκοφόρου καὶ ἐν μέλλοντι χρόνῳ ἐπιχειρήσεως τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀγάλματος), ἐν ᾧ προφανῶς ἀφ' ἐτέρου καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὄρου τῆς διαθήκης συνάγεται καὶ λογικῶς καὶ ἀναντιρρήτως προκύπτει, ἐσκόπει καὶ ἠθέλησε τὸ ἔργον γὰρ συντελεσθῆναι σύμφωνα καὶ ἀντάξιον πρὸς τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη, ἐξ ὧν ἡ ψυχὴ του' καὶ ἡ διάνοιά του ἐνεπνέετο, ἀναπαριστῶν τὴν Ἐθνικὴν Ἰδέαν μεγαλοπρεπῆ, ὑπερήφανον καὶ περιβλέπτως ἐπιβάλλουσαν καὶ οὐχὶ ὑστεροῦν

κατὰ ταύτην ἢ μειοῦν τὸν σκοπὸν ὃν διὰ τῆς κατασκευῆς
τούτου προέβλετο. (*)

(*) Καὶ ἐντάυθα ἐπιτραπήτω ἡμῖν— εὐλαβῶς πάντοτε— νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ μειοψηφία δὲν εὑρηται ἐν τῷ ὄρθῳ, καὶ ὑποθέτομεν, ὅτι, ἄλλοῖα θὰ ἦτο ἡ γνώμη αὐτῆς, ἐχούσης ὡς συνέπειαν τὴν ματαίωσιν τῆς προκειμένης διατάξεως, ἐὰν ἐλάμβανε ὑπ' ὄψει τῆς, ἐκτὸς τῶν ὀρθῶν σκέψεων τῆς πλειοψηφούσης καὶ ὑπερισχυσάσης γνώμης τοῦ Ἐφετείου καὶ τὰ ἐξῆς, προταθέντα καὶ κατὰ τὴν συζητήσιον τῆς ὑποθέσεως: α') τὸν Νόμον, καθ' ὃν, οἱ κληρονόμοι οἱ ἀποδεχθέντες, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἀνεπιφυλάκτως τὴν κληρονομίαν, εὐθύνονται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῆς καὶ διὰ τῆς ἰδίας ἑαυτῶν περιουσίας, ὄντες ἐλεύθεροι ν' ἀποποιηθῶσι ταύτην, ἐφ' ὅσον δὲν συνέφερον αὐτοῖς ἢ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς διαθήκης ἀποδοχῆ τῆς (Προβλ. ad hoc καὶ Ἐφετείου Πατρῶν 20 (1910) ἀπορρίψασαν ὁμοῖον ἰσχυρισμὸν τῶν ἰδίων κληρονόμων, προταθέντα ἐπὶ ἄλλου κληροδοτήματος). β') τὸν Νόμον, καθ' ὃν τὰ ὑπὲρ εὐσεβῶν καὶ κοινωφελῶν αἰτιῶν κληροδοτήματα, οἷον τὸ προκείμενον, ἀπολαμβάνουν τοῦ νομίμου τόκου ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ διαθέτου, καὶ ὡς ἐκ τούτου, δὲν εἶχεν ἀνάγκην, ὡς μὴ ὀρθῶς ὑποστηρίζει ἡ μειοψηφία, ὁ διαθέτης νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ ὑποδείξεως τοκοφόρου τοποθετήσεως κληροδοτήματος, ἀπολαύοντος ipso jure τοῦ νομίμου τόκου· ἀκόλουθον δὲ τῇ νομικῇ ταύτῃ ἐπιταγῇ εἶναι καὶ τὸ γεγονὸς, ὅτι τὸ μέχρι τοῦδε μετὰ τῶν τόκων του ποσὸν, ἀνέρχεται περίπου εἰς ὃ ποσὸν ἰσχυρίσθησαν οἱ κληρονόμοι ὅτι ἀπαιτεῖ ἡ ἐκτέλεσις τῆς διατάξεως ταύτης. γ') τὸν Νόμον, καθ' ὃν, ὁ ὀφειλέτης διὰ ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ὑποχρεώσεώς του, ὀφείλει νὰ προσφέρῃ τῷ δανειστῇ τὰ ὀφειλόμενα καὶ ἐν ἀρνήσει νὰ καταθέσῃ δικαστικῶς ταῦτα (Προβλ. καὶ Ἐφετείου Πατρῶν 440 (1911)). Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον οἱ κληρονόμοι δὲν προσέφεραν τὸ ποσὸν τῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου ταχθείσῃ ἐπιτροπῇ, καὶ ἐν ἀρνήσει ταύτης, δὲν κατέθησαν δικαστικῶς τὸ ποσὸν, πᾶς ἰσχυρισμὸς των, οἷος καὶ ἐκεῖνος ὃν ὑποστηρίζει ἡ μειοψηφία, ἐνδεὴς νομικῆς σημασίας ἐστίν. δ') τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ περικοπὴν τὴν ἔχουσαν αὐτολεξεί ᾧδε· «Προστίθημι ὅτι τὸ σύνολον τῶν καταβλητέων κληροδοτημάτων ἱκανῶς ἀπέχει ἀπὸ τὸ σύνολον τῆς ἀξίας τῆς ἐν γένει κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας μου καὶ θὰ μείνῃ περίσσευμα πρὸς ὄφελος

Ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα τῆς προκειμένης δίκης δεόν νὰ μετριάσθωσιν εἰς δραχ. 80 μὲν διὰ τὸ Συνήγορον καὶ 25 διὰ

τῶν κληρονόμων μου, καίπερ εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι οὗτοι ἀδιαφοροῦντες διὰ τοῦτο θέλουσι φιλοτιμίαις μεριμνήσει πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ὀνόματός μου, ὅπερ καὶ οὗτοι φέρουσι, εἰς τὴν πλήρη καὶ ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ διαθήκῃ μου ταύτῃ διατάξεων», καὶ ἦτις περικοπὴ, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐνδεικνύει τὴν κατηγορηματικὴν βούλησιν τοῦ διαθέτου ὅπως ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐκτελεσθῶσι, ἀφ' ἑτέρου δὲ διαμψύδει τοὺς κληρονόμους του, ἰσχυρισθέντας ὅτι δὲν ἐπαρκεῖ αὐτοῖς ἡ κληρονομικὴ περιουσία πρὸς ἐκτέλεσιν ὅλων τῶν διατάξεων του. ε') τὸ γνωστὸν τῷ δικαστηρίῳ τὸ προκύπτον ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς προκειμένης δίκης (δρα καὶ ἱστορικὸν τῆς παρούσης ἀποφάσεως) καθ' ὃ οἱ κληρονόμοι μόνον μετὰ 10ετίαν καὶ κατόπιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ἤρξαντο, ἐξαναγκασθέντες πλέον, εἰς ἐκτέλεσιν ἄλλων προχειροτέρων καὶ ἐπιτακτικωτέρων διατάξεων, μὴ ἐξαιρουμένου οὐδ' αὐτοῦ τοῦ τάφου τοῦ διαθέτου, γεγονός, ὅπερ ἀποδεικνύει δυστροπίαν καὶ ὑπεκφυγὴν. 5') τὸ ὑπ' ἀριθ. 4905 (1911) βούλευμα τῶν ἐν Πάτραις Πλημμελειοδικῶν, καὶ τὸ συνεπεῖα ἀνακοπῆς τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν, ὅμοιον τῶν Ἐφετῶν ὑπ' ἀριθ. 877 (1911), πιστοποιοῦντα ὅτι, ὁ ἐκ τῶν κληρονόμων Κ. Γεροκωστόπουλος, καταγγεληθεὶς ἐπὶ ψευδορκίᾳ δι' εὐτελέστατον ποσὸν, ἀπηλλάγη τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, οὐχὶ ὡς ἀθῶος, ἀλλὰ διότι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων καὶ ἰδία τῶν δικηγόρων Γ. Ἀργυροπούλου, Ἰω. Θ. Γιαννοπούλου, Γ. Κανελλοπούλου κλπ. προέκνυσαν μὲν ἐνδείξεις τινὲς ἐνοχῆς, οὐχὶ ὅμως καὶ τοιαῦται, ὥστε νὰ στηριχθῆ δημοσίᾳ καὶ ἐπ' ἀκροατηρίου κατηγορία !! Σημειωτέον δ' ὅτι, δὲν ἦτο ὑπ' ὄψει τῶν Συμβουλίων, καὶ τὸ μεταγενεστέρως λαβὼν χώραν. γεγονός, καθ' ὃ ὁ ἀδελφὸς τοῦ κατηγορουμένου Σωτήριος, οὐ μόνον δὲν ἔδωκε τὸν ὅμοιον κατὰ πάντα τῷ καταγγεληθέντι ἀδελφῷ του ὄρκον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀντεπήγαγεν εἰς τὸν μνηυτὴν, ὅστις, διὰ τῆς δόσεως ἀντιθέτου τῷ καταγγεληθέντι ὄρκου, καὶ οὐτινος ἢ ἀλήθεια δὲν ἀμφεσβήτηθη, ἐπιστοποίησε τὸ ψευδὲς τοῦ πρώτου. (1877 (1911) πρακτικὸν ὀρκοδοσίας Εἰρηνοδικείου Πατρῶν). Τὰ ἔγγραφα δὲ ταῦτα μαρτυροῦντα φιλαργυρίαν, εὐρίσκονται εἰς ἀντίφασιν

τὴν διάδικον, λαμβανομένου ὑπ' ὄφιν διὰ τὸν συνήγορόν τοῦτε ἀντικειμένον τῆς δίκης καὶ τῆς καταβληθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐπιστημονικῆς ἐργασίας.

μὲ ἐκπλήρωσιν διατάξεων ἀπαιτησῶν καταβολὴν χρημάτων καὶ μάλιστα δεκάδων χιλιάδων. ζ') τὴν κατὰ τὴν ἄνω ποινικὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου 1911 ἀπολογία τοῦ Κ. Γεροκωστοπούλου, ἔνθα ἐρωτηθεὶς, ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ περὶ τῆς ταυτότητός του, ἐβεβαίωσε ψευδῶς ὅτι ἐπαγγέλλεται τὸν δικηγόρον!!, γεγονός ἐνδεικνύον τὴν βαρύτητα τῶν ἰσχυρισμῶν, οἷος καὶ ἔπι τοῦ ἀνωτέρω κληροδοτήματος προβληθεὶς, ἀφοῦ δὲν ἐδίστασε καὶ ἐνώπιον τῆς Δικαστικῆς Ἀρχῆς νὰ ψευσθῇ ἐπὶ πραγμάτων πασιγνώστων.

Τὰ ὡς ἀνωτέρω, πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς μειοψηφίας, παρατεθέντα στοιχεῖα ἡμῶν, ἐρειδόμενα δὲ ἐπὶ νομικῶν διατάξεων καὶ ἐπισήμων ἐγγράφων, ὑποδέτομεν ὅτι κλονίζουσι ἐπαρκῶς, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ἐξουδετεροῦν, τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης τῆς μειοψηφίας—σεβαστῆς πάντοτε—ἐπιχειρήματα αὐτῆς, ἠδυνάμεθα μάλιστα, ἐὰν μὴ ἤρχοντο τ' ἀγωτέρω νὰ προσαγάγωμεν καὶ ἕτερα ἐγγράφα μαρτυροῦντα ὅτι κληρονόμοι ἐμφορούμενοι ὑπὸ πλεονεκτικῶν προθέσεων δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκτελέσουν διατάξεις τοσοῦτον ὑψηλὰς καὶ ἰδεώδεις, οἷα ἡ διὰ τῆς προκειμένης ἀποφάσεως, διαλαμβανομένη. Οὕτω μεταξὺ ἄλλων ἠδυνάμεθα νὰ προσκομίσωμεν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Πλημμελειοδικείου Λευκάδος τοῦ ἔτους 1910, δι' ἧς ὁ Συμβολαιογράφος Ζαβέρδης Σταμόπουλος κατεδικάσθη εἰς 3μηνον παῦσιν, καθόσον ὑπέικων εἰς τὰς παρακελεύσεις τοῦ ἐκ Ζαβέρδης καταγομένου καὶ ἤδη ἐγκατεστημένου ἐν Πάτραις Κ. Γεροκωστοπούλου ἐπισπεύδοντος δανειστοῦ, ἀπεμάκρυνε δι' ἐκνόμων μέσων ἕκ τινος πλειστηριασμοῦ τοὺς ὑπερθεματιστὰς καὶ οὕτω κτῆμα ἀξίας δραχ. 40 χιλιάδων καὶ πλέον κατεκυρώθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐπισπεύδοντος ἀντὶ δραχ. 2,000 !! ἐπὶ προφανῆ ζημίᾳ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν ἄλλων ἐνυποθήκων δανειστών, τινὲς τῶν ὁποίων μάλιστα ἐξήτησαν δι' ἀγωγῆς τὴν ἀκύρωσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ τούτου, ἤτις καὶ ἐπετεύχθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Λευκάδος, ἧς, μὴ ἔχοντες πρόχειρον τὸν ἀριθμὸν, σημειοῦμεν μόνον ἐνταῦθα, ὅτι αὕτη ἐξεδόθη τὸ ἔτος 1910 μεταξὺ Ἀποστόλου Λάππα ὡς ἐνάγωντος καὶ Κ. Γεροκωστοπούλου ὡς ἐναγομένου.

ΔΙΑ. ΤΑΥΤΑ

Ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα, καὶ ἀνακαλοῦν, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν περὶ ἐκτελέσεως Ἀγάλματος τῆς Ἐθνικῆς Ἰδέας, τὰς προεκδοθείσας ἀποφάσεις, δέχεται ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐπιβοηθητικὴν αὐτῆς αἴτησιν ὡς ἐν τῷ σκεπτικῷ.

Ὑποχρεοῖ τοὺς ἐναγομένους ὅπως ἐκτελέσωσι τὸν Ζον ὄρον τῆς διαθήκης, τὸν ἀφορῶντα τὴν κατασκευὴν Ἀγάλματος εἰκονίζοντος τὴν Ἐθνικὴν Ἰδέαν, ἀφοῦ ὡς πρὸς τοῦτο συμμορφωθῶσι ἀκριβῶς πρὸς τὴν σχετικὴν διάταξιν τῆς διαθήκης ὡς πρὸς τὴν προσφυγὴν εἰς τὴν δι' αὐτῆς ὀριζομένην ἐπιτροπὴν πρὸς κατάρτισιν τῶν λεπτομερειῶν καὶ τοῦ τρόπου τοῦ προκηρυχθησομένου διαγωνισμοῦ καὶ τὴν λοιπὴν ἐποπτεῖαν τῆς ἐκτελέσεως.

Καταδικάζει τοὺς ἐναγομένους εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν, μετριάζόμενα εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πέντε (105) ἐν ὄλῳ, ἐξ ὧν δραχμὰς 80 διὰ τὸν συνήγορον καὶ 25 διὰ τὴν ἐνάγουσαν, καὶ εἰς τὰ τέλη.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Πάτραις τῇ 17 Σεβρίου 1911

Ὁ Πρόεδρος

A. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς καὶ τούτου ἐπιστρατευθέντος πρὸ τῆς καθαρογραφῆς τῆς παρουσίας.

Ὁ Πρόεδρος

A. I. ΣΟΥΛΤΑΝΗΣ

Ὁ Ὑπογραμματεὺς

B. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ἐντέλλεται πρὸς πάντα μὲν Κλητῆρα νὰ ἐκτελέσῃ ζητηθεὶς τὴν παροῦσαν ἀπόφασιν, πρὸς πάντας δὲ τοὺς Εἰσαγγελεῖς νὰ ἐνεργήσωσι τὸ καθ' ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς διοικητὰς καὶ ἄλλους ἀξιωματικοὺς τῆς δημοσίου δυνάμεως νὰ δώσωσι χεῖρα βοηθείας ὅταν νομίμως ζητηθῶσι.

Πρὸς βεβαίωσιν τούτου τὸ πρωτότυπον τῆς παρούσης ὑπεγράφη παρὰ τοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Γραμματέως.—

Πάτρι τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1912

Οἱ Δικασταὶ
ΑΝΑΣΤ. Ι. ΣΟΥΔΑΝΗΣ
ΒΑΣ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΧΑΝΤΖΗΣ
ΑΝΤ. ΡΩΜΑΝΟΣ

Ὁ Ὑπογραμματεὺς
Β. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

